

Cím: ALULJÁRÓ

A szerző(k) és / vagy előadó(k) neve: Murányi Lili

Intézmény, kar: METU Művészeti és Kreatívipari Kar

Szak, specializáció, évfolyam: Mozgókép [Film- és Televíziórendezés] BA, I. évfolyam

Témavezető(k) neve, tudományos fokozata, beosztása: Groó Diana DLA, egyetemi
docens, rendezés oktató, Film and Media Studies BA szakvezető

I. A FILM ELKÉSZÜLTÉNEK KÖRÜLMÉNYEI

Az „Aluljáró” című rövidfilm vizsgafilmként készült a 2023/24-es tanév őszi félévében meghirdetett Filmtechnikai ismeretek 1. órára. A kurzus oktatója Sas Tamás volt. Időtartama 7,5 perc. A 0 forintból forgatott filmen egy 8 főből álló stáb dolgozott, akik többnyire első éves METU-s hallgatók.

Az előkészületek 2023 novemberben lezajlottak, a forgatás pedig december 4-én és 19-én megtörtént. Az utómunka a projekt összetettsége miatt 2024 február közepéig húzódott. A felvételek egy Blackmagic Design Pocket Cinema Camera 4K kamerával rögzítették.

II. A FILM TÉMÁJA

2.1 A pánikroham/pánikbetegség

A pánikroham hirtelen fellépő intenzív félelem és kellemetlen érzés, amely magában foglalhat szívdobogást, izzadást, mellkasi fájdalmat vagy mellkasi diszkomfortérzést, légszomjat, remegést, szédülést, zsibbadást, zavartságot, illetve a közelgő végzet vagy az irányítás elvesztésének érzését. (American Psychiatric Association, 2013)

Ha a pánikrohamok gyakorta, sokszor váratlanul kezdenek el megjelenni, pánikbetegségről beszélünk. (National Institute of Mental Health, 2024) Az Egyesült államokban bizonyos becslések szerint a teljes népesség 2,7%-a szenved ebben az állapotban. Közöttük a nők és férfiak aránya 3:1-hez. (National Institute of Mental Health, 2024) Pontos becsléseket a hazai lakosságra tekintve nehéz találni.

A pánikrohamok komoly hatással lehetnek a mindennapi életre, munkára és kapcsolatokra. Az időben történő felismerés és kezelés fontos az életminőség javítása szempontjából.

III. A FILM CÉLJA

3.1 Bemutató

A film célja bemutatni, hogy milyen lépéseken és apró zörrenéseken keresztül hatalmasodik el a főszereplő lány felett a pánik az ő nézőpontján keresztül.

3.2 Hatáselérés

A filmmel arra tettem kísérletet, hogy legalább a szereplő által tapasztalt pánik egy kis szeletét rekreáljuk a nézőben.

3.3 Awareness

Végső soron pedig fontosnak tartom, hogy a pánikbetegségről és az egyéb szorongásos zavarokról, valamint általánosságba vége a mentális egészség megőrzéséről kialakuljon egy széles társadalmi diskurzus, amelynek során közelebb kerülhetünk a hasonló problémák megoldásához.

IV. A FILM ESZKÖZEI

4.1 Montázs technika

A film vágásának ritmusa lassan kezdődik. Mikor aztán végre beér a hely mélyére, és megjelennek a szorongató ingerek, a vágás is gyorsabbá válik. A film üteme akkor gyorsul fel igazán, miután a lány visszatért az aluljáróba, miután tévedésből rossz kijáraton jött fel a felszínre. A képek követik a szív ritmusának ütemes gyorsulását, majd azzal együtt térnek vissza a normális állapotba.

4.2 Hangdesign

A zavaró hanghatások érzékeltetése, valamint kiemelése kulcsfontosságú volt a hatáselérés céljából. A pánik eluralkodásával egyetemben hangosodnak fel az apró zajok, zörrenések, és kerülnek háttérbe az állandó zúgások, mint például a fent elhaladó járművek morajlása.

4.3 Szimbólumok

A film egy patkánymérget tartalmazó dobozzal az előtérben kezdődik, amelyet feltehetőleg a terület fentaója helyeztethetett ki. A doboz utal arra, hogy bár a lány tudja, hogy az aluljáróban mi fog történni, mégis rászánja magát, hogy bemenjen. Később egy hasonló tárgygal találkozik, amikor visszafordul a föld mélye felé.

Önmagában a helyszín is szimbolikus erővel bír. Az aluljáró megtestesítheti a poklot, mivel a földfelszín alatt helyeszkedik el, de egyfajta depresszív állapotot is sugallhat, melynek megannyi kijáratából nehéz megtalálni, hogy melyik a helyes.

4.4 Helyszín

A Flórián tér tökéletes helyszínnek bizonyult, mivel pontosan megidézi egy disztópikus, kilátástalan, elidegenítő világ hangulatát, amely akár a lány lelki kivetüléseként is felfogható.

V. SWOT ANALÍZIS

5.1 Erősségek

A film abszolút erősségének felfogható a stáb szakértelme, amelybe a színészi játék mellett beletartozik az eszközhasználat, a pontosság és az összeszedettség is, amely nagyban megkönnyítette a projekt véghezvitelét.

Emellett a film stílusára (montázstechnika, hangdesign) is könnyű büszke lenni, ugyanis véleményem szerint sikerült elérnie a kívánt hatást, azaz a szorongató, nyugtalanító viszolygást, émelygést.

5.2 Gyengeségek

Fejlesztendő területnek tartom a látványt, ugyanis a film színvilága kissé összefolyik. A helyszínbejáráson, ami három nappal előzte meg a forgatást, még piros falakat láttunk, a forgatás napjára azonban már sárgaként találtuk őket. Emellett a jövőben nagyobb odafigyelést igényelnek a kellékek: a főszereplő sálja majdnem megegyezik a bőre színével.

5.3 Lehetőségek

A pánikbetegség fontos téma a közbeszédben, így nagyobb érdeklődésre számíthat.

5.4 Veszélyek

A film egy érzékeny témát boncolgat. A mentális betegségekkel kapcsolatos témákkal való foglalkozás nagy mennyiségű megértést, odafigyelést igényel, éppen ezért fontos, hogy úgy igyekezzünk feldolgozni a témát, hogy mindig naprakész információkkal rendelkezünk. A film elkészülte előtt mélyebben beleástam magam a pánikrohamok és pánikbetegség témakörébe. A kutatómunkából szerzett információk mellett pedig azt is elmondhatom, hogy saját tapasztalataimra is hagyatkoztam a film készítése során.

VI. STÁB

Murányi Lili	—	Író, Rendező, Vágó
Kovács Réka	—	Színész
Taricska Bálint	—	Operatőr
Kertai Gábor	—	Rendező Asszisztens
Stampf Ádám	—	Segédoperatőr
Meskó Csaba	—	Háttérszínész

Tartalom

I. A Film Elkészültének Körülményei	2
II. A Film Témája	2
III. A Film Célja	2
IV. A Film Eszközei	3
V. Swot Analízis	4
VI. Stáb.....	4
Hivatkozások.....	5

Hivatkozások

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders (5th ed.)*. Arlington: American Psychiatric Publishing.

National Institute of Mental Health. (2024. 02 20). *Anxiety Disorders*. Forrás:
<https://www.nimh.nih.gov/>: <https://www.nimh.nih.gov/health/topics/anxiety-disorders/index.shtml>

National Institute of Mental Health. (2024. 02 20). *Panic-disorder*. Forrás: [nimh.nih.gov](https://www.nimh.nih.gov/):
<https://www.nimh.nih.gov/health/statistics/panic-disorder>

Semmelweis Egyetem. (2024. 02 20). *Agorafóbia*. Forrás: semmelweis.hu:
<https://semmelweis.hu/klinikai-pszichologia/files/2019/09/Agoraf%C3%B3bia.pdf>